

Motion till riksdagen 2021/22:2206

av **Helena Storckenfeldt (M)**

Standardnivåer i fängelset

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om flexibla straff och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett välfungerande samhälle strävar efter att så stor del av befolkningen skall studera, arbeta och försörja sig på laglig väg. Detta skall premieras i alla delar av samhället och alla människor skall alltid känna att de vinner på att bete sig på ett bra sätt för landet och deras medmänniskor. I dagsläget fungerar det inte alltid så och framförallt inte i fängelser, detta trots att fängelser är en instans som kostar mycket pengar och vars syfte bland annat är att återanpassa personer till ett laglydigt liv.

Det vore därför lämpligt att införa mer ”piska och morot” i landets fängelser, detta genom att en person som dömts till fängelse själv skall kunna påverka inte bara straffets längd utan även tillvaron i fängelset. Förslagsvis införs en trappa med fem nivåer på standard i fängelser. När man blir dömd placeras man i ett fängelse enligt nivå tre. Nivån har ingenting med säkerhetsklassningen att göra utan är enbart en klassificering av standarden i fängelset. Det kan handla om allt ifrån hur pass påkostad mat de intagna får till hur mycket nöje (tv-spel, tv, dator osv.) de får ha i sina celler. En person som sköter sig och antingen studerar eller jobbar och dessutom sköter sina samtal med psykolog eller annat som kriminalvården bedömt lämpligt skall premieras, detta genom att personen efter en viss tid lyftas upp till en anstalt eller avdelning med högre standardnivå. Den här typen av flexibilitet skulle markera tydligt att en person som gör positiva saker även vinner på det själv. Om man däremot missköter jobb eller studier, bråkar med andra intagna, hotar vakter eller betar sig illa på annat sätt skall man även kunna flyttas ner i graderingen. Det kan handla om att bli fräntagen rätten till tv i cellen eller att maten man blir serverad har en lägre standard, givetvis utan att tumma på näringsinnehållet.

De intagna ska alltid ha rätt till de bekvämligheter som krävs för att må bra, men att differentiera bekvämligheterna hade skickat tydliga signaler om att det lönar sig att göra rätt i alla delar av samhället.

Ett exempel på att detta fungerar finns redan i form av Tygelsjöanstalten i Malmö. Där finns inga murar eller stängsel, maten är mycket bra och det finns goda möjligheter till jobb och utbildning. Trots att där sitter personer dömda för mord och trots att där inte finns någon direkt övervakning dagtid är det mycket sällsynt att intagna rymmer därifrån, detta eftersom de intagna vet att konsekvensen av en sådan handling blir att de placeras på en anstalt med högre säkerhetsklassning och mindre friheter i vardagen. Den intagnes beteende under fängelsevistelsen måste i högre grad spegla samhällets förväntningar. Beteendet under fängelsevistelsen borde också spela stor roll för om personen frigges efter två tredjedelar av straffets längd eller ej. Det måste löna sig att bete sig väl i fler aspekter av den intagnes liv om vi på allvar vill åstadkomma en mer effektiv kriminalvård.

Helena Storckenfeldt (M)